

Ivo Lipanović

(Orebić, 18. kolovoza 1928. – Split, 30. srpnja 2019.)

U Splitu je 30. srpnja 2019. u 91. godini života preminuo Ivo Lipanović, najstariji hrvatski olimpijac.

Rođen je u Orebiću, na poluotoku Pelješcu, 18. kolovoza 1928. godine i bio je sudionik prvih Olimpijskih igara održanih poslije Drugog svjetskog rata, 1948. u Londonu.

O svojim počecima u „Gusaru“, Ivo Lipanović je za monografiju HVK Gusar, autorice Herci Ganza Čaljkusić rekao: „Čim su stale padat bombe pokupilo je nas zanatlije 1945. godine, pa nas svako malo slalo popravljati srušene, a važne objekte. Najprije smo zakrpali zgradu Banovine, a onda su nas doveli u Dom Gusara na Matejušku“, prisjećao se šjor Ivo, inače stolar po zanatu, čije su „zlatne ruke“ brzo došle do izražaja u dva pravca.

Za vrijeme teških radova, govorio je Lipanović, prišao mu je Luka Marasović i rekao: „Moga bi ti, mali, doć veslat“.

„Za mene su njegove riječi bile zapovijed. Imao sam 17 godina i navikao slušati starije. Tako sam usporedo sa stolarskom blanjom počeo i veslo držati u rukama.“, pričao je Lipanović o svojim veslačkim počecima.

U juniorima „Gusara“ s njim je veslao godinu dana mlađi Duje Bonačić. Odmah te prve 1945. godine išli su na prvi fiskulturni slet u Zagreb, s kamionom bez cerade. Veslali su na Savi. Vraćali su se u Split preko Rijeke s trabakulom dva dana i jednu noć. Ali takva su bila vremena, prisjećao se nerijetko Lipanović.

Gusar je tih prvih poratnih godina imao jak „četerac bez“ u sastavu: Klement Alujević, Mate Mojtitić Matacin, Petar Ozretić i Zdeslav Brajević, a trener je bio Nijemac Bormann. Lipanović je dotad veslao u dvojcu bez kormilara s Miškom Rosenbergom, da bi uoči Igara u Londonu bio prebačen u četverac umjesto Brajevića.

Ta posada u sastavu Mojtitić, Ozretić, Alujević i Lipanović, sastavljena od predstavnika triju „Gusarevih“ generacija, nakon ljetnih i jesenskih treninga u splitskoj luci te zimskih u Spinutu, tijekom 1948. pobijedila je na izbornim utrkama u Zagrebu i Beogradu te na međunarodnim regatama u Zagrebu i Budimpešti i time stekla pravo nastupa na Olimpijskim igrama u Londonu.

„Prije odlaska na Olimpijadu trenirali smo dva puta dnevno – na moru i u ‘teretani’. E, a kakva je to bila teretana! Trener bi ulija dva biduna vode i onda bi

nas štopa koliko nam treba sa dva biduna u ruku uza skale i niza skale... Prije polaska u London dobili smo siva odijela, trenerku, novu majicu, crveni džemper i dres za nastup.

Prije puta nam je Vladimir Dedijer održao moralno-političko predavanje. Nije puno govorio samo nas je oštro fiksira ima li među nama kolebljivaca. Potom smo nas četvorica zajedno s Daliborom Paraćem, koji je u Londonu bio član veslačke sudačke organizacije krenuli vlakom za Zagreb. Iz Zagreba smo išli dva dana i jednu noć do Calaisa. Od rata je sve još bilo razrovano...“ – pamtio je šjor Ive.

A sjećao se i putovanja kroz London koji je izgledao sablasno. Bili su smješteni u Henleyu, tridesetak kilometara od Londona, u jednom ženskom đaćkom domu. Rezultatski nisu postigli značajniji uspjeh...

Veslao je Lipanović do 1956. godine. Bio je prvak države 1950. i 1951. Kao stolar radio je za „Gusar“ osmerce po nacrtima, a sebi je uspio napraviti brod za „baciti tunju“. More mu je uvijek bilo drugi dom... Sahranjen je na splitskom groblju Lovrinac.
(Jurica Gizdić)